

Fővárosi Ítéltábla

16.Gf.40.211/2022/6.

A Fővárosi Ítéltábla a Dr. Termel Ügyvédi Iroda (cím1; ügyintéző: dr. Termel Balázs ügyvéd) által képviselt felperes (cím2) felperesnek a Lajos Ügyvédi Iroda (cím3; ügyintéző: dr. Lajos Levente ügyvéd) által képviselt alperes1 (cím4) I. rendű alperes és a Varga János Tamás és Társai Ügyvédi Iroda (cím5; ügyintéző: dr. Vezse Eszter ügyvéd) által képviselt alperes2 (cím6) II. rendű alperes ellen bérleti szerződés hatálytalanságának és más megállapítása iránti perében a Fővárosi Törvényszék 2022. április 21-én kelt 18.G.40.642/2021/30-I. számú ítéletével szemben a II. rendű alperes által benyújtott fellebbezés folytán – tárgyaláson kívül – meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, a fellebbezett, a II. rendű alperes perköltségének viselésére vonatkozó rendelkezését megváltoztatja, és kötelezi a felperest, hogy fizessen meg a II. rendű alperesnek 15 napon belül 250.000 (kétszázötvenezer) forint + áfa összegű perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg a II. rendű alperesnek 15 napon belül 20.326 (húszezer-háromszázhuszonhat) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

[1] A felperes keresetében az I. és II. rendű alperesek ingatlanrész bérlete tárgyában megkötött bérleti szerződésének vele mint az előbérleti jog jogosultjával szembeni hatálytalanságának, valamint annak megállapítását kérte, hogy a bérleti jogviszony az ajánlatot elfogadó nyilatkozatára tekintettel közte és az I. rendű alperes között jött létre. A pertárgy értékét 12 havi bérleti díj összegében, 14.130.120 forintban jelölte meg.

[2] Az I. és a II. rendű alperesek a kereset elutasítását és felperes perköltségükben marasztalását kérték.

[3] A II. rendű alperes perköltségére akként nyilatkozott, hogy azt a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: IM rendelet) 3. § (1) bekezdése és (2) bekezdés a) pontja alapján számítja fel; emellett az ügyvédi munkadíj összegét a pertárgy értékének 5 %-ában jelölte meg.

[4] Az elsőfokon eljáró Fővárosi Törvényszék (a továbbiakban: elsőfokú bíróság) a 2022. április 21-én kelt 18.G.40.642/2021/30-I. számú ítéletével a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű alperesnek 792.359 forint perköltséget. Megállapította, hogy a II. rendű alperes perköltségét maga viseli.

Az ítélete indokolásában a perköltség tekintetében rögzítette, hogy a pertárgyérték 14.130.120 forint. A Polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 81. § (1) és (2) bekezdését idézve megállapította, hogy a II. rendű alperes perköltség igényének előterjesztése nem felelt meg a jogszabály rendelkezéseinek, mivel sem az igényelt költség összegét, sem felmerülésének lényeges körülményeit nem adta elő, így felszámított perköltség hiányában annak viseléséről nem tudott határozni.

[5] Az ítéletnek a II. rendű alperes perköltségére vonatkozó részével szemben a II. rendű alperes fellebbezett. Fellebbezésében az ítélet támadott rendelkezésének megváltoztatását, a felperes az IM rendelet 3. § (2) bekezdés b) pontja szerinti 623.904 forint + áfa összegű perköltsége megfizetésére kötelezését kérte.

Kifejtette, hogy az ítélet támadott rendelkezése sérti a Pp. 81. § (2) bekezdésének azon rendelkezését, amely szerint a perköltség az összeget szabályozó jogszabályi rendelkezésre utalással is felszámítható. Állította, hogy az előadása e követelménynek megfelel, a perköltségét az IM rendelet 3. § (2) bekezdésére utalással számította fel. A jogszabály álláspontja szerinti értelmezését erősíti a Pp.-hez fűzött kommentár anyaga is, amely szerint az ügyvédi munkadíj meghatározható az annak összegét szabályozó jogszabályi rendelkezésre utalással is, számmal kifejezett összeget nem szükséges megjelölni, hiszen az adott esetben a bíróság döntésétől is függhet. A Pp. 81. § (2) bekezdésének az elsőfokú bíróság általi értelmezése e jogszabályhelyet kiüresítené.

[6] A felperes fellebbezési ellenkérelmében – beadvány tartalma szerint – elsődlegesen az ítélet támadott rendelkezésének a helybenhagyását, másodlagosan a II. rendű alperes részére mérsékelt összegű perköltség megállapítását kérte. Kérte a másodfokú perköltsége megfizetését az IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdésére, valamint az elsőfokú eljárásban csatolt (de másodfokú perköltséget nem tartalmazó) költségjegyzékre hivatkozással.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a II. rendű alperes a perköltség igényét nem a Pp. 81. § (2) és (3) bekezdése előírásainak megfelelően terjesztette elő; csupán az igényelt költség jogalapját jelölte meg, azonban sem az összegét, sem a felmerülésének lényeges körülményeit nem adta elő, és azokat okirattal nem igazolta.

A másodlagos kérelme alapjául kifejtette, hogy a II. rendű alperes által kért perköltség mértéke nem áll arányban az eljárás során végzett jogi képviselői munkával, és ilyen összeg

megállapítását a per során tanúsított magatartása sem indokolja. Hivatkozott a Pp. 82. § (3) bekezdésében foglaltakra és az IM rendelet 3. § (6) bekezdésében foglalt mérséklési lehetőségekre. Az eljárásban szereplő beadványok számára, a tárgyaláson való részvételre és a II. rendű alperes perelhúzó magatartására tekintettel a felszámítani kért munkadíjat eltúlzottnak tartotta. A perelhúzó magatartás körében előadta, hogy az alperesek magatartása folytán nem lehetett a perfelvételi szakaszt az első tárgyaláson lezárni, majd a II. rendű alperes felhívásra hiányosan csatolta a szükséges bérleti szerződést.

[7] A II. rendű alperes a fellebbezési ellenkérelemben foglaltakra tett észrevételében ismét előadta, hogy a Pp. 81. § (2) bekezdése értelmében az ügyvédi munkadíj felszámítható az annak összegét szabályozó jogszabályi rendelkezésre utalással is, amely esetben nincs szükség az összeg megjelölésére.

A felperes másodlagos, a perköltség mérséklése iránti kérelmére kifejtette, hogy a per alapját képező jogviszonyban csupán bérlőként szerepel, nem volt tudomása a felperes és az I. rendű alperes közötti kommunikációról, ugyanakkor kötelező perben állása folytán az ügy valamennyi előzményét szükséges volt megismernie. A felperes keresetére határidőben, elsőként és minden részletre kiterjedően ellenkérelmet terjesztett elő. A bérleti szerződést kitakart adatokkal nem ő, hanem az I. rendű alperes csatolta be; tévesen állítja felperes, hogy bármely perbeli kötelezettségét elmulasztotta volna. Erre tekintettel a kért ügyvédi munkadíj összege megalapozott és reális, az ügyvédi munkadíj az alaptalan kereset folytán, önhibáján kívül keletkezett.

[8] A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezést a Pp. 376. § (3) bekezdés b) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[9] A Fővárosi Ítéltábla a Pp. 380. §-ában írt feltételek hiányában a felülbírálati jogkörét a Pp. 370. § (1) bekezdése alapján, a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között gyakorolta; nem érintette az ítéletnek a fellebbezéssel nem támadott, a keresetet elutasító, valamint a felperest az I. rendű alperes perköltségének megfizetésére kötelező rendelkezéseit.

[10] A fellebbezés az alábbiak szerint részben megalapozott.

[11] A Pp. 81. § (1) bekezdése értelmében a fél a perköltsége megtérítését annak felszámításával kérheti.

A (2) bekezdés szerint a felszámítás során meg kell jelölni az igényelt költség összegét, a felmerülésének lényeges körülményeit, azt, hogy a perbe vitt mely jog érvényesítésével összefüggésben merült fel, és mindezeket a felszámítással egyidejűleg - szükség szerint - okirattal is igazolni kell. A bíróság által az eljárást befejező határozatban meghatározható költség az annak összegét szabályozó jogszabályi rendelkezésre utalással is felszámítható.

[12] A fellebbezés annyiban helytálló, hogy az elsőfokú bíróság tévedett, amikor azt állapította meg, hogy a II. rendű alperes perköltséget – a Pp. 81. § (1) és (2) bekezdésének megfelelően – egyáltalán nem számított fel.

[13] A jogszabály a felszámítás tartalmi kellékei között valóban rögzíti az igényelt perköltség összegének és annak felmerülése lényeges körülményeinek megjelölését.

[14] Az adott költség felmerülése lényeges körülményeinek feltüntetésére azért van szükség, hogy a teljes perköltség igény megalapozottságának elbírálhatósága érdekében el lehessen különíteni azt a jogot, amelynek érvényesítése miatt a költség felmerült, továbbá az adott költség perrel összefüggésben való felmerülésének indokoltságáról dönteni lehessen.

A II. rendű alperes a 2021. szeptember 8-án kelt ellenkérelme 2.4. pontjában akként kérte perköltsége megtérítését, hogy ügyvédi munkadíj megfizetését kérte. E megjelölés által pedig a költség mibenléte beazonosítható; abból a perköltség felmerülésének lényeges körülményei egyértelműen megállapíthatóak; ezen túlmenően egyéb körülmény nem szorult tisztázásra.

[15] A II. rendű alperes a perköltség összegét számszakilag nem vitásan nem jelölte meg, azonban az elsőfokú bíróság tévesen nem vette figyelembe a Pp. 81. § (2) bekezdésének második mondatát, amely szerint a perköltség az annak összegét szabályozó jogszabályi rendelkezésre utalással is felszámítható.

[16] A II. rendű alperes a 2021. szeptember 8-án kelt ellenkérelmében a perköltség igényét akként számította fel, hogy annak megtérítését az IM rendelet 3. § (1) bekezdése és (2) bekezdés a) pontja alapján kérte (emellett az összeget a pertárgy értékének 5 %-ában jelölte meg). Ezáltal pedig – az elsőfokú bíróság álláspontjától eltérően – az igényelt perköltség összegét az annak számítását szabályozó jogszabályi rendelkezésre – az IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontjára – hivatkozással, a Pp. 81. § (2) bekezdésében írtaknak megfelelően meghatározta.

[17] Nem alapos azonban a fellebbezés abban a részben, amennyiben a II. rendű alperes a perköltsége összegét az általa az elsőfokú eljárás során megjelölt, az IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja alapján számítható mértéknél magasabban, az IM rendelet 3. § (2) bekezdés b) pontja szerinti mértékben kéri megállapítani.

[18] Az IM rendelet 3. § (2) bekezdése lehetővé teszi az ügyvédi munkadíj összegének felszámítását az ügyvédi megbízási szerződésben kikötött munkadíj hiányában, vagy attól eltérően is, mégpedig a pertárgyértékhez igazodva, annak meghatározott százalékában, sávosan meghatározva a felszámítható összeget. Az IM rendelet 3. § (2)

bekezdés a) pontja a 10.000.000 forintot meg nem haladó pertárgyérték esetén a pertárgyérték 5 %-ában, de legalább 10.000 forintban, a (2) bekezdés b) pontja a 10.000.000 forint feletti, de 100.000.000 forintot meg nem haladó pertárgyérték esetén az a) pontban meghatározott munkadíj és a 10.000.000 forint feletti összeg 3 %-ában, de legalább 100.000 forintban határozza meg a felszámítható ügyvédi munkadíj összegét.

[19] A keresetlevélben megjelölt 14.130.120 forint pertárgyértékhez képest a II. rendű alperes az IM rendelet 3. § (2) bekezdés b) pontja alapján valóban a fellebbezésében kért nettó 623.904 forint ügyvédi munkadíj perköltségként felszámítására lenne jogosult. Figyelemmel azonban arra, hogy az elsőfokú eljárás során a felszámítani kért összeget nem az IM rendelet 3. § (2) bekezdés b) pontjára, hanem a (2) bekezdés a) pontjára mint jogszabályi rendelkezésre hivatkozással határozta meg, annak alapján a 10.000.000 forintot meg nem haladó pertárgyérték 5 %-át kitevő nettó 500.000 forint ügyvédi munkadíjra a szabályszerű felszámítás folytán jogosult, míg az ezt meghaladó perköltsége összegét számszerűen nem határozta meg, és az ezen, további összeg számításának alapjául szolgáló jogszabályi rendelkezésre sem hivatkozott.

[20] Mindezek alapján az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg, hogy a II. rendű alperes – felszámítás hiányában – a perköltségét maga viseli, mivel a II. rendű alperes a felszámított perköltsége felmerülésének lényeges körülményeit megjelölte, és annak összegét is meghatározta akként, hogy 500.000 forint ügyvédi munkadíj felszámításának alapjául szolgáló jogszabályi rendelkezésre hivatkozott.

[21] A szükségtelenül okozott perköltségrész viselése körében a Pp. 86. § (2) bekezdése akként rendelkezik, hogy az a fél, aki egyes perbeli cselekményeket sikertelenül végez, egyes perbeli cselekményekkel indokolatlanul késedelmeskedik, valamely határnapot vagy határidőt mulaszt vagy más módon, akár a perben, akár azt megelőzően az ellenfélnek feleslegesen a perköltség körébe tartozó költséget okoz, ezek megtérítésére a per eredményére tekintet nélkül köteles.

[22] A fentiek alapján a felperes által hivatkozott késedelmesen végzett perbeli cselekmény vagy határidő mulasztás nem ad alapot az így eljáró fél perköltségének csökkentésére, csupán az ellenérdekű fél ezzel felmerült költségei áthárítását teszi lehetővé. Ugyanakkor a felperes nem jelölt meg olyan perköltségrészt, amelyet a II. rendű alperes mulasztása vagy késedelme eredményezett volna.

A fellebbezési ellenkérelemben hivatkozott körülményre, a perfelvételi tárgyalás egyszeri elhalasztására a felperes által beszerezni indítványozott okirat csatolása érdekében került sor; az okiratot a(z) üzleti titok védelme érdekében) kitakart adatokkal nem a II. rendű, hanem az I. rendű alperes csatolta be, továbbá az ebből eredő késedelem nem járt a II. rendű alperes perköltségét kitevő ügyvédi munkadíj összegének megemelkedésével.

Amennyiben a késedelmesen végzett perbeli cselekmény vagy határidő mulasztás a felesleges költségek felmerülésén kívül a per elhúzódását is eredményezi, ez perelhúzó magatartásként értékelve sem ad alapot a II. rendű alperes perköltsége csökkentésére; az a felek a Pp. 4. §-a

szerinti eljárás támogatási kötelezettsége körében és a Pp. 5. §-a szerinti jóhiszeműség követelményére tekintettel értékelhető, és jogkövetkezménye a pénzbírság kiszabása lehet.

[23] Ugyanakkor a felperes fellebbezési ellenkérelmében helytállóan hivatkozott arra, hogy az IM rendelet 3. § (2) bekezdése szerint megállapítható ügyvédi munkadíj mérséklésének van helye.

[24] Az IM rendelet 3. § (6) bekezdése értelmében a munkadíj megállapítása során a munkadíj összegét a bíróság indokolt esetben mérsékelheti, ha az nem áll arányban a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel. A bíróság a munkadíj eltérő összegben történő megállapítását indokolni köteles.

[25] Az elsőfokú iratokból kitűnően a keresetlevél, illetőleg annak mellékletei nem különösebben terjedelmesek, az elsőfokú eljárás során a II. rendű alperes két beadványt: egy 5 oldalas ellenkérelmet és egy 2 oldalas válasziratot terjesztett elő. A II. rendű alperes jogi képviselője egyetlen perfelvételi tárgyaláson vett részt. Figyelemmel arra, hogy a per nem bonyolult megítélésű, abban kiterjedt bizonyítás felvételére nem került sor, a végzett jogi képviselői tevékenység mértékére is tekintettel a fentiek szerint felszámított 500.000 forint + áfa ügyvédi munkadíj aránytalanul magas, annak mérséklése indokolt.

A Fővárosi Ítéltábla ezért az IM rendelet 3. § (6) bekezdése alapján a felszámított 500.000 forint + áfa ügyvédi munkadíj összegét a szükségesen felmerült és ténylegesen végzett jogi képviselői tevékenységgel arányos mértékre, a felére mérsékelte, és az IM rendelet 4/A. §-ában foglaltakra is tekintettel azt 250.000 forint + áfa összegben állapította meg.

[26] A Fővárosi Ítéltábla a fent kifejtettekre tekintettel az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel nem támadott, a keresetet elutasító, valamint a felperest az I. rendű alperes perköltségének megfizetésére kötelező rendelkezéseit nem érintette, a fellebbezett, a II. rendű alperes perköltségének viseléséről rendelkező részét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta, és kötelezte a felperest a II. rendű alperesnek 250.000 forint + áfa összegű ügyvédi munkadíjból álló elsőfokú perköltség megfizetésére.

[27] A fellebbezés részben, a követelt 623.904 forint + áfa összeghez képest 40 %-ban vezetett eredményre. A Fővárosi Ítéltábla ezen arány, valamint a 792.358 forint fellebbezett érték és a felek által egyezően az IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdésének megjelölésével felszámított, a felperes 19.800 forint + áfa ügyvédi munkadíjból, míg a II. rendű alperes 19.800 forint + áfa ügyvédi munkadíjból és 63.389 forint fellebbezési illetékből álló másodfokú perköltsége figyelembevételével, a Pp. 364. §-a szerint alkalmazandó Pp. 83. § (2) bekezdése alapján kötelezte a felperest a II. rendű alperesnek járó 35.414 forint és a felperesnek járó 15.088 forint különbözetének, 20.326 forintnak a megfizetésére.

Budapest, 2022. szeptember 14.

dr. Rutkai Éva s.k.
a tanács elnöke

dr. Kolozs Balázs s.k.
előadó bíró

dr. Molnár József s.k.
bíró

A kiadmány hiteléül: